

Hướng dẫn **giải VBT Ngữ Văn 8 tập 1 bài Trợ từ, thán từ** ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Giải câu 1 trang 57 VBT Ngữ Văn 8 tập 1

Trong các câu dưới đây, từ nào là trợ từ, từ nào không phải trợ từ.

- a) **Chính** thầy hiệu trưởng đã tặng tôi quyển sách này.
- b) Chị Dậu là nhân vật **chính** của tác phẩm “Tắt đèn”.
- c) **Ngay** tôi cũng không biết đến việc này.
- d) Anh phải nói **ngay** điều này cho cô giáo biết.
- e) Cha tôi **là** công nhân.
- g) Cô ấy đẹp ơi **là** đẹp.
- h) Tôi nhớ mãi **những** kỉ niệm thời niên thiếu.
- i) Tôi nhắc anh **những** ba bốn lần mà anh vẫn quên.

Phương pháp giải:

- Các câu cho sẵn trong bài tập này chia thành 4 cặp câu. Mỗi cặp câu (a và b, c và d, e và g, h và i) liên quan tới một từ (*chính, ngay, là, những*). Các từ này là từ đồng âm (hình thức âm thanh giống nhau nhưng khác nhau về nghĩa, về từ loại: là trợ từ và không phải là trợ từ).

- Muốn xác định được từ nào là trợ từ, em đọc kĩ từng câu (và từng cặp câu), dựa vào ngữ cảnh để xác định từ loại của từ in đậm.

Lời giải chi tiết:

Trợ từ:

- a. **Chính** thầy hiệu trưởng đã tặng tôi quyển sách này.
- c. **Ngay** tôi cũng không biết đến việc này.
- g. Cô ấy đẹp ơi **là** đẹp.
- i. Tôi nhắc anh **những** ba bốn lần mà anh vẫn quên.

Giải câu 2 trang 57 vở bài tập Ngữ Văn 8 tập 1

Giải thích nghĩa của các trợ từ in đậm trong những câu sau.

- a) Nhưng đời nào tình thương yêu và lòng kính mến mẹ tôi lại bị những rắp tâm tanh bẩn xâm phạm đến... Mặc dầu non một năm ròng mẹ tôi không gửi cho tôi **lấy** một lá thư, nhắn người thăm tôi **lấy** một lời và gửi cho tôi **lấy** một đồng quà.

b) Hai đứa mê nhau lắm. Bố mẹ đứa con gái biết vậy, nên cũng bằng lòng gả. Nhưng họ thách nặng quá: **nguyên** tiền mặt phải một trăm đồng bạc, lại còn cau, còn rượu... cả cưới nữa thì mất **đến** cứng hai trăm bạc.

(Nam Cao, Lão Hạc)

c) Tính ra cậu Vàng cậu ấy ăn khỏe hơn **cả** tôi, ông giáo ạ!

(Nam Cao, Lão Hạc)

d) Rồi **cứ** mỗi năm rằm tháng tám

Tựa nhau trông xuống thế gian cười.

(Tản Đà, Muốn làm thằng Cuội)

Phương pháp giải:

Muốn giải thích được nghĩa của các trợ từ, em đọc kĩ từng câu, chú ý đặt trợ từ vào ngữ cảnh mà nó xuất hiện để tìm hiểu nghĩa. Em có thể tra từ điển để biết nghĩa của các trợ từ này.

Lời giải chi tiết:

a, Trợ từ "lấy" có tác dụng nhấn mạnh mức tối thiểu, tới việc đã rất lâu không nhận được bất cứ một lá thư, lời hỏi thăm, sự quan tâm của mẹ.

b, Trợ từ "nguyên" nhấn mạnh duy chỉ một thứ. Trợ từ "đến" nhấn mạnh mức độ cao, làm ít nhiều ngạc nhiên.

c, Trợ từ "cả" biểu thị nhấn mạnh về mức độ cao, ý bao hàm.

d, Trợ từ "cứ" biểu thị nhấn mạnh thêm về sắc thái khẳng định, không kể khách quan như thế nào.

Giải câu 3 trang 58 VBT Ngữ Văn lớp 8 tập 1

Chỉ ra thán từ trong các câu dưới đây.

a) Đột nhiên lão bảo tôi:

- Này ! Thằng cháu nhà tôi, đến một năm nay, chẳng có giấy má gì đấy, ông giáo ạ!

À! Thì ra lão đang nghĩ đến thằng con lão.

b) – Con chó là của cháu nó mua đấy chứ!... Nó mua về nuôi, định để đến lúc cưới vợ thì giết thịt...

Ấy! Sự đòi lại cứ thường như vậy đấy. Người ta định rồi chẳng bao giờ người ta làm được.

c) – Vâng! Ông giáo dạy phải! Đối với chúng mình thì thế là sung sướng.

d) Chao ôi! Đối với những người ở quanh ta, nếu ta không cố tìm mà hiểu họ, thì ta chỉ thấy họ gàn dở, ngu ngốc, bần tiện, xấu xa, bỉ ổi... toàn những cớ để cho ta tàn nhẫn [...].

e) Hỡi ơi lão Hạc! Thì ra đến lúc cùng lão cũng có thể làm liều như ai hết...

Phương pháp giải:

Em đọc kĩ từng câu, chú ý các từ dùng để bộc lộ tình cảm, cảm xúc và các từ dùng để gọi đáp. Đó là các thán từ. Lưu ý: thán từ thường đứng ở đầu câu (hoặc tách thành câu đặc biệt). Dựa vào đáp án của nhóm câu a, em điền tiếp các từ cần tìm và bảng.

Lời giải chi tiết:

- a) *này, à*
- b) *ấy*
- c) *chao ôi*
- d) *hỡi ơi*

Giải câu 4 trang 58 vở bài tập Văn lớp 8 tập 1

Các thán từ in đậm trong những câu sau đây bộc lộ cảm xúc gì?

- a) Chuột Công chui bộ râu và gọi đám bộ hạ: “Kìa chúng bay đâu, xem thằng Nồi Đồng hôm nay có gì chén được không?”.

Lũ chuột bò lên chạn, leo lên bác Nồi Đồng. Năm sáu thằng xúm lại húc mõm vào, cổ mãi mới lật được cái vung nồi ra. “**Ha ha!** Cơm nguội! Lại có một bát cá kho! Cá rô kho khế: vừa dừ vừa thơm. Chít chít, anh em ơi, lại đánh chén đi thôi!”.

Bác Nồi Đồng run như cây sậy: “Bùng boong. **Ái ái!** Lạy các cậu, các ông, ăn thì ăn, nhưng đừng đánh đổ tôi xuống đất. Cái chạn cao thế này, tôi ngã xuống không vỡ cũng bẹp, chết mất!”.

(Nguyễn Đình Thi, Cái tết của Mèo Con)

- b) **Than ôi!** Thời oanh liệt nay còn đâu?

(Thế Lữ, Nhớ rừng)

Phương pháp giải:

Muốn biết các thán từ này bộc lộ những cảm xúc gì, trước hết, em đọc kĩ các câu văn, câu thơ, đặt thán từ trong ngữ cảnh mà nó xuất hiện để tìm hiểu nghĩa. Ngoài ra, em có thể tra nghĩa của các từ này trong từ điển.

Lời giải chi tiết:

a.

- *Ha ha*: bộc lộ sự sáng khoái, sung sướng trước những phát hiện thú vị.

- *Ái ái*: tiếng thốt lên khi bị đau đột ngột (sự sợ hãi).

b.

- *Than ôi*: biểu thị sự đau buồn, tiếc nuối.

Giải câu 5 trang 58 VBT Văn lớp 8 tập 1

Đặt năm câu với năm thán từ khác nhau

Phương pháp giải:

Trước khi đặt câu, em chọn 5 thán từ (gồm cả 2 loại: bộc lộ tình cảm cảm xúc và gọi đáp) với mỗi thán từ đó, em tìm hiểu nghĩa và hoàn cảnh sử dụng của nó. Nội dung của câu nên nói về những sự vật, sự việc gần gũi, quen thuộc.

Lời giải chi tiết:

- Vâng! Ngày mai em sẽ bắt đầu ngày làm việc đầu tiên.
- Chao ôi, bông hoa mới đẹp làm sao!
- A, mẹ đã về!
- Dạ, con sẽ cố gắng làm bài thật tốt!
- Ô hay, không biết thì phải hỏi lại mẹ chứ!

Giải câu 6 trang 59 vở bài tập Ngữ Văn lớp 8

Hãy giải thích ý nghĩa câu tục ngữ: *Gọi dạ bảo vâng*

Phương pháp giải:

Người mà "gọi dạ bảo vâng" là người có thái độ như thế nào đối với người trên?

Lời giải chi tiết:

- Gọi dạ bảo vâng chỉ người biết lễ phép, có thái độ cung kính đối với người bề trên.
- Câu tục ngữ này khuyên chúng ta phải khiêm nhường, lễ phép, lễ độ.